

Sygn. akt I CSK 186/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa A. J., S. O.,
T. O. i P. O.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie Mazowieckiemu
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 22 października 2014 r., sygn. akt I ACa 521/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i odstępuje od obciążenia skarżących kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołali się do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wskazali na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów to nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca

2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

Skarżący wskazał na potrzebę wykładni art. 442¹ § 1 k.c. Uszło uwagi skarżącego, że przepis ten nie stanowił podstawy prawnej rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji. Należy zauważyć, że oddalenie apelacji w stosunku do pozwanego Skarbu Państwa nie było skutkiem naruszenia art. 442¹ § 1 k.c. przez jego błędną wykładnię, ale jak wynika uzasadnienia zaskarżonego wyroku, Sąd drugiej instancji oddalił apelację powodów z tej przyczyny, że uznał roszczenie za przedawnione na podstawie art. 442 § 1 k.c. Zaniechanie pozwanego Skarbu Państwa w rozpoznaniu wniosku dekretowego ustało w dniu 27 maja 1990 r., kiedy to w wyniku zmiany ustawodawczej kompetentnym do jego rozpoznania stał się inny podmiot. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego można wywieść wniosek, że od tej daty rozpoczął bieg termin przedawnienia dochodzonego roszczenia wobec pozwanego Skarbu Państwa (por. uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r., III CZP 84/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 114 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., III CZP 129/09, LEX nr 583849).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie SN z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepublikowane.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Powodowie w toku niniejszego postępowania domagali się od Skarbu Państwa odszkodowania za szkodę powstałą w związku z zaniechaniem wydania w okresie od dnia 15 lutego 1949 r. do dnia 26 maja 1990 r. decyzji administracyjnej w przedmiocie rozpoznania wniosku dekretowego poprzedników prawnych powodów. Zdarzeniem więc, z którym powodowie łączyli odpowiedzialność Skarbu Państwa był utrzymujący się do dnia 27 maja 1990 r. stan zaniechania ze strony Skarbu Państwa.

Powodowie natomiast w toku postępowania nie wywodzili odpowiedzialności Skarbu Państwa za zaniechanie w okresie od dnia 27 maja 1990 r. do dnia 8 listopada 2012 r., o czym świadczą twierdzenia powodów, składane przez nich wnioski dowodowe i argumentacja prawna.

Argumenty, którymi się posłużyli skarżący uprawniają do wniosku, że w sprawie nie zachodzi istotne zagadnienie prawne. Okoliczność, czy Miasto Stołeczne Warszawa odpowiada za zaniechanie własne, a w pozostałej części - jako następca Skarbu Państwa - za zaniechanie Skarbu Państwa, będzie przedmiotem dalszego rozpoznania sprawy. Kwestia odpowiedzialności m. st. Warszawy, jej zakresu i charakteru zostanie przesądzona w postępowaniu przed sądem pierwszej oraz drugiej instancji, zatem formułowanie wskazanego zagadnienia na obecnym etapie postępowania należy uznać za przedwczesne.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).